

TIPS OM WOORDENSCHAT IN TE OEFENEN

- ✓ Met een woordenblik kan je vak- of schooltaal inoefenen. Verzamel moeilijke woorden op papiertjes en stop ze in een pot. Oefen ze aan het begin of op het einde van de les met verschillende werkvormen zoals 'taboe', 'galgje', 'uitbeelden' of 'loopdictee'.
- ✓ Je vindt deze werkvorm en nog veel meer inspiratie over woordenschat inoefenen in de Taaldoos van het Huis. Contacteer ons voor meer informatie via taalinjeopleiding@huisnederlandsbrussel.be.

TAALCOACHING

Samen met de docenten werkt de taalcoach mogelijke taaldrempels weg in de les of de opleiding en creëert hij taalleerkansen voor de cursisten. Hij ondersteunt docenten en cursisten in een beroepsopleiding of een werkervaringsproject om hun Nederlands te bevorderen.

Een taalcoach kan zowel docenten als cursisten ondersteunen. Hoeveel ondersteuning hij kan bieden is in elke situatie verschillend en wordt daarom best in afspraken vastgelegd. Cursistgerichte taalcoaching is verschillend van docentgerichte taalcoaching. Bij de eerste variant focust de taalcoach op de ondersteuning van cursisten bij de vakles. Wanneer het zwaartepunt bij de docenten ligt, concentreert de taalcoach zich op de mogelijke aanpassingen in de vakopleiding, zoals bijvoorbeeld Duidelijk Nederlands gebruiken en taalleerkansen creëren.

Docent- en cursistgerichte coaching zijn steeds met elkaar verweven. We raden niet aan om enkel cursisten te coachen. De opleiding kan er wel voor kiezen om cursist- en docentgerichte coaching uit elkaar te halen en hier 2 verschillende taalcoaches voor in te zetten.

Wat is het profiel van de taalcoach?

- ▶ Hij heeft kennis over duidelijk Nederlands.
- ▶ Hij kent de principes van taalontwikkend lesgeven: hij coacht de vakdocent om meer taalleerkansen te creëren en onnodige drempels weg te werken.
- ▶ Hij heeft kennis over talige strategieën, zoals vragen leren stellen, notities nemen, vaktaal inoefenen, instructies begrijpen, verslag uitbrengen, enz.
- ▶ Hij is op de hoogte van het taalprofiel van de werkvloer of heeft een goed beeld van de taaltaken op de werkvloer. Zo kan hij er samen met de vakdocent actief aan werken tijdens de lessen.
- ▶ Idealiter kan de taalcoach tips geven vanuit zijn eigen ervaringen.

Wat zijn de mogelijke taken van de taalcoach?

- ▶ Een taalcoach kan samen met de docent op zoek gaan naar een manier om meer oefenkansen in de les te integreren
- ▶ Een taalcoach helpt de cursisten om de les beter te begrijpen
- ▶ Een taalcoach zorgt met zijn geïntegreerde aanpak voor meer kansen voor de cursist om zijn Nederlands te verbeteren. De cursist leert Nederlands tijdens de beroepsopleiding, en niet in een aparte cursus.

Instructiefiche

Wat

Een handleiding om met taalcoaching te starten in je opleiding

Doel

Een taalcoach ondersteunt de docent bij taalontwikkelen lesgeven. Dat maakt van vaklessen ook taallessen. Een cursist leert op die manier het Nederlands dat relevant is voor zijn beroep. Hij kan zo sneller aan de slag.

Door wie

Taalcoach van de opleiding

Hoe ga je te werk?

Stap 1: bespreek het plan van aanpak

- De taalcoach en de taalverantwoordelijke plannen een overleg in. Begeleidt het Huis hen bij de aanpak van taalcoaching? Dan maken ze ook een afspraak met de taaladviseur van het Huis.
- De taalcoach, de taalverantwoordelijke en de adviseur van het Huis, leggen samen vast wat de aandachtspunten van de coaching zijn. Ze bepalen ook bij welke taalacties de taalcoach zal ondersteunen. Ze kunnen daarvoor teruggrijpen naar het taalbeleidsplan.
- Vervolgens nemen ze pagina 3 (randvoorwaarden) en pagina 4 (opleidingen en vorming) van de checklist Taalcoaching samen door.

Stap 2: organiseer een teammoment met de docenten

In een teammoment informeer je de docenten over het doel van het taalcoachingstraject, de aanpak ervan en de taalacties die je voorstelt.

Grijp het moment aan om de docenten warm te maken voor een vorming over taalcoaching die je zelf geeft. Op die manier toon je ook de meerwaarde van een taalcoach in de opleiding aan. Of je kan bij die gelegenheid een vorming op maat van het Huis voorzien.

Stap 3: bereid samen met de docent de coaching voor

Een coachingstraject start met een gesprek (max. 30 min) tussen de docent en de taalcoach. De coach neemt voldoende tijd om te luisteren naar de bekommernissen van de docent over taal in de les en de opleiding. Hij verzamelt inzichten over de ervaringen en sterktes van de docent.

De taalcoach maakt goede praktische afspraken met de docent. Wanneer spreken ze af? Hoe verloopt de communicatie? Welke noden heeft de docent? Wat zijn de werkpunten voor de cursisten? Zorg ervoor dat je de afspraken noteert. Dat geeft je een houvast in het verdere verloop van het coachingstraject.

Stap 4: coach de docent

- ✎ Observeer de docent tijdens zijn les. Bespreek vooraf goed wanneer het zinvol is om langs te gaan. Ga observeren aan het begin van de les (als de docent instructies geeft), bij lessen met veel interactie en bij meer theoretische onderdelen.
- ✎ Zorg dat er voldoende tijd is voor kort, informeel overleg. Ga pas langdurig observeren als je eerst al enthousiasme over je inbreng hebt opgewekt. Wees flexibel en proactief.
- ✎ Geef de docent positieve feedback. Vertrek daarvoor vanuit de cursisten: met welke aanpassingen zijn zij gebaat? Geef de docent ten slotte voldoende tijd om jouw tips uit te proberen in de les.
- ✎ Een alternatief is samen lessen voorbereiden en geven, gecombineerd met feedbackmomenten. Deze aanpak werkt goed voor docenten die actieve ondersteuning willen.
- ✎ Je kan ook volledige docententeams coachen. Docenten observeren elkaar, na een vorming TOL. Ze geven elkaar feedback, onder begeleiding van een taalcoach die hen inhoudelijke input geeft en gezamenlijke ideeën concreetiseert.
- ✎ Hoe je de coaching van docenten ook aanpakt, ze heeft hoe dan ook een onrechtstreeks positief effect op het leervermogen van de cursisten in de klas van de docent. Je kan tegelijkertijd of nadien ook inzetten op cursistgerichte coaching. Een taalcoach ondersteunt de cursist dan bij de verwerking van de lessen en de bevordering van zijn taalvaardigheid.

Materiaal

Checklist Taalcoaching die je kan downloaden op onze website.

Tijd

- ✎ Docentgerichte taalcoaching: 1 à 2 uur per week/docent, minimum 2 uur om te starten. De duurtijd hangt af van de noden van de docent.
- ✎ Cursistgerichte taalcoaching: Organiseer cursusgerichte taalcoaching zo veel mogelijk op de opleidingsvloer. Lukt dat niet altijd? Werk dan tijdens aparte momenten in kleine groepjes. Op die manier heb je een groter bereik, meer mogelijkheden tot interactie en meer oefenkansen dan bij een individuele coaching.